

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Таврійський державний
агротехнологічний університет

Проблеми та перспективи сталого розвитку АПК

Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції
за результатами досліджень 2015 року

м. Мелітополь, 14-25 квітня 2016 року

УДК: 33+37+57+62+63

Проблеми та перспективи сталого розвитку АПК: матер. міжнар. наук.-практ. конф., м. Мелітополь, 14-25 квітня 2016 року. – Мелітополь: ТДАТУ, 2016. – 157 с.

Друкується за рішенням Вченої Ради ТДАТУ
Протокол № 6 від 29.11.2016 р.

У збірнику наукових праць опубліковано матеріали, оприлюднені на міжнародній науково-практичній конференції, яка відбулася 14-25 квітня 2016 р. Представлено результати досліджень, проведених у 2015 р., у галузях філології та вищої освіти, агрономії, екології, економіки, підприємництва, фінансів, кредитування, страхування, обліку, оподаткування, машинобудування та сільськогосподарських машин.

Видання призначене для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів та фахівців, які спеціалізуються у відповідних або суміжних галузях науки та напрямках виробництва.

Редакційна колегія:

Кюрчев В.М. - чл.-кор. НААН України, д.т.н., проф., ректор ТДАТУ (головний редактор); Надикто В.Т. - чл.-кор. НААН України, д.т.н., проф., проректор з наукової роботи, директор НДІ механізації землеробства Півдня України (заступник головного редактора); Калитка В.В. - д.с.-г.н., проф., директор НДІ агротехнологій та екології; Караєв О.Г. - к.т.н., доц., директор НДІ зрошуваного садівництва; Прус Ю.О. - к.е.н., доц., директор НДІ стратегії соціально-економічного розвитку АПВ (відповідальний секретар).

Відповідальний за випуск - к.е.н., доц. Прус Ю.О.

Адреса редакції: ТДАТУ

просп. Б. Хмельницького 18,
м. Мелітополь Запорізька обл.
72312 Україна

**© Таврійський державний
агротехнологічний університет, 2016**

УДК 636 (477)

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОБСЛУГОВУЮЧИХ МОЛОЧНИХ КООПЕРАТИВІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сухаренко О.І., к.с.г.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary: The current state of Ukrainian regional agricultural market needs in reform, filling of new prospective elements. In this context, cooperative structures have significant potential for development.

Keywords: cattle breeding, dairy service cooperatives, milk production.

В історичному плані розвиток сільськогосподарської кооперації характеризується переходом від простих організаційних форм до більш складних.

Постановка проблеми. Сучасний стан регіональних аграрних ринків України потребує реформування, наповнення новими перспективними елементами. У цьому контексті кооперативні структури мають значний потенціал розвитку, забезпечуючи взаємну зацікавленість суб'єктів інфраструктури та її користувачів, насамперед, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та домогосподарств, фермерів, сільськогосподарських підприємств.

Протягом кількох останніх років в Україні скорочується кількість поголів'я корів та відповідно зменшується виробництво молока. Запорізька область не є винятком і поки іде в руслі загальноукраїнських тенденцій. Специфіка українського молочного скотарства у тому, що переважна більшість молока виробляється в особистих селянських господарствах.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні третина населення України проживає у сільській місцевості, де налічується понад 4,5 мільйона особистих селянських господарств. Використовуючи понад 6,6 млн. га земельних угідь, вони виробляють близько 60% валової сільськогосподарської продукції. Із загальної кількості 42% особистих селянських господарств мають у своєму користуванні більше 5 га земельних угідь. Зайнятість в цих господарствах для більшості їх членів слугує чи не єдиним джерелом сімейних доходів.

Однією з головних проблем особистих селянських господарств стосовно утримання корів є ціна на молоко. Від селян молоко купують завжди дешевше, а ніж у великих сільгоспідприємствах. Така цінова політика утворилася не через власне низьку якість селянського молока (тобто вміст жиру та білка), а через умови утримання та доїння корів, молоко контактує з повітрям, у ньому більший вміст бактерій і відповідно воно йде нижчим сортом.

Це можливо вирішити через розбудову малих сімейних ферм на 20 голів, або через розбудову великих кооперативних ферм на 200-500 голів. В першу чергу це зміна підходів до догляду за худобою, виробництва молока, взаємин між постачальниками молока і його споживачами. Також кооперативна форма дозволяє вирішити фінансові питання – закупівля обладнання, доїльних апаратів, вентиляційної системи, обладнання ферм за новими розробками, допо-

може вирішити проблему зайнятості населення. Адже відсутність роботи – одна з причин занепаду сіл.

Власникам корів сьогодні треба об'єднуватися та організовувати молочні обслуговуючі кооперативи, бо спільна форма роботи дозволяє формувати більші партії молока, а відповідно і закупівельна ціна на молоко буде більша, а також здійснювати централізовану закупку чи заготівлю кормів.

На території Запорізької області вже працюють молочні обслуговуючі кооперативи і ми бачимо переваги такої форми організації роботи.

У Токмацькому районі Запорізької області з 2013 року розпочали свою роботу СОК «Балковський та СОК «Жовтневий». Молокоприймальні пункти кооперативів були оснащені молоко-охолоджувачами та міні-лабораторіями для визначення якості молока по кожному здавачу. Зібране молоко постачається на завод ДАНОН. Кінцева вартість молока для кожного здавача формується на показниках вмісту жиру, термостійкості, забрудненості та нарахування бонусів за обсяг зібраного молока кооперативом. Середня ціна на молоко за рік перевищує інших заготівельників від 5% до 30 %. Головною причиною збільшення додаткової вартості на молоко – це якість молока. І зараз в кооперативах ведеться робота зі членами кооперативу по підвищенню якості молока. Зараз кооперативи збирають 6-7 тонн молока за добу. Зараз у кооперативах розбудовано 14 міні-ферм на 10 і 20 голів, де встановлені молоко-охолоджувачи та доїльні станції, ще 12 планується на 2016-2017 роки.

Основними «базовими» проблемами, які стримують розвиток кооперації в сільській місцевості, є:

1. Неврегульованість чинного законодавства у сфері сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, зокрема невідповідність Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» нормам Цивільного і Господарського кодексів України, Закону України «Про кооперацію» та Податкового кодексу.

2. Відсутність послідовної Державної політики що до розбудови та підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Відсутність державних кредитних інструментів для підтримки та стимулюванню у становленні і розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

3. Монополізація у сферах виробництва та переробки сільськогосподарської продукції не дає можливості розвитку кооперації.

4. Низький рівень обізнаності сільських громад у перевагах об'єднання та створенні обслуговуючих кооперативів.

Висновки. Головним кроком щодо організації молочних обслуговуючих кооперативів є роз'яснювальна робота фахівцями серед громади та навчання працівників у кооперативі. Через кооперативи селяни зможуть покращувати свій сімейний бюджет і долати проблеми бідності. Отже кооперація для селян – це шлях зберегти власне господарство і водночас змога користуватися вигодами укрупненого підприємства.

ЗМІСТ

Секція «Сільськогосподарські науки. Біологічні науки. Екологія»	3
<i>Герасько Т.В.</i> Показники продуктивності персику за органічної технології вирощування у південному степу України	3
<i>Євстафієва К.С.</i> Вплив засолення на сорти озимої м'якої пшениці (<i>triticum aestivum</i>) та твердої пшениці (<i>triticum durum</i>) на ранніх етапах проростання	5
<i>Іванова І.Є., Білоус Е.С.</i> Вплив заморожування на товарні, біохімічні, органолептичні показники плодів абрикосу, що вирощені в умовах півдня України	7
<i>Колесніков М.О.</i> Продуктивність пшениці озимої при застосуванні регулятора росту метіур в умовах південного степу України.....	9
<i>Пащенко Ю.П.</i> Стан про-антиоксидантної рівноваги в тканинах гусей за умов оксидативного стресу.....	11
<i>Вельчева Л.Г., Покопцева Л.А.</i> Формування екологічної культури засобами екологічної стежки	13
<i>Покопцева Л.А., Єременко О.А.</i> Продуктивність соняшнику гібриду армада при застосуванні регуляторів росту емістим с і акм в умовах південного степу України	15
<i>Толстолік Л.М.</i> Вибір сортименту для плодкових насаджень.....	18
<i>Григоренко О.В.</i> Підвищення ефективності процесу сушіння плодів з використанням абсорбційної сушарки	20
<i>Байбєрова С.С.</i> Сучасні тенденції у створенні оздоровчих молочних продуктів	22
<i>Сухаренко О.І.</i> Формування та розвиток обслуговуючих молочних кооперативів: проблеми та перспективи	24
<i>Алексєєва О.М., Бондаренко П.Г.</i> Ріст і плодоношення молодих насаджень черешні залежно від форм крон.....	26
<i>Нінова Г.В.</i> Способи вирощування саджанців черешні на малогумусних ґрунтах в степовій зоні України.....	28